

LEGE

PENTRU

Organizarea Dobrogei Noi

Cu modificările introduse de comitetul delegațiilor și amendamentele primite.

CAP. I

Impărțirea teritoriului

Art. 1. — Teritoriul anexat României prin tratatul de la București din 28 Iulie 1913 și legea din 11 Decembrie 1913, în întinderea și cu limitele acolo prevăzute se împarte în două județe. — *Dr. stior și Calliacra.*

Acete județe se împart în plăși, iar plășile cuprind comune urbane și rurale. — *Dr. stior și Calliacra.*

Județul *Drinstior* are comune urbane: Siliștra și Turcucaia, Siliștra fiind capitala județului.

Județul *Calliacra* are comune urbane: *Bazargie*, *Balcic* și *Cavarna*, *Bazargie* fiind capitala județului.

Întinderea acestor două județe, împărțirea lor în plăși, denumirea plășilor, numărul comunelor rurale cu satele și casele ce le compun și denumirea lor se vor determina prin decret regal cu avizul consiliului de miniștri, sub rezerva ratificării Corpurilor legiuitoare în termen de un an.

Marca județului *Drinstior* este eligia lui *Mitrea*-cel-Bătrân; iar a județului *Calliacra* un far.

Art. 2. — Legile și regulamentele aplicabile în restul țării se aplică și teritoriului anexat, cu modificările cuprinse în legea de față.

CAP. II

Despre drepturile locuitorilor din Dobrogea Nouă

Art. 3. — Cetățenii bulgari cari în data de 28 Iunie 1913 erau domiciliați în Dobrogea Nouă devin cetățeni români.

Art. 4. — Locuitorii din Dobrogea Nouă cari nu vor să devină cetățeni români pot face declarațiune de neacceptare în termen de un an de la promulgarea prezentei legi.

Declarațiunea se va face înaintea președintelui tribunalului domiciliului său, sau a judecătorului care îi ține locul.

Cel care a făcut o asemenea declarație este considerat că nu a fost nici odată român.

Ei vor fi obligați ca în termen de doi ani de la declararea de neacceptare să-și vândă averea lor imobiliară rurală.

La expirarea acestui termen, dacă vânzarea nu s'a făcut către Stat în condițiunile prevăzute în art. 120 din această lege, parchetul va urmări din oficiu, cu respectarea formelor de vânzare cu licitațiuni publice, vânzarea acelor imobile; iar prețul legii la licitațiune se va consemna la dispozițiunea proprietarului.

Art. 5. — Femea măritată urmează condițiunea juridică a soțului, copiii pe a părinților.

Copiii minori ai căror părinți au declinat calitatea de români pot să redobândească făcând declarație în cursul anului după majoritate înaintea președintelui tribunalului domiciliului lor.

Art. 6. — Stabilitatea calității de cetățean român se face pentru fiecare județ de către o comisiune compusă din un consilier al Curții de apel din Constanța, din președintele tribunalului respectiv sau de un judecător delegat de dânsul și un delegat al prefectului.

Hotărârile acestei comisii se dau cu drept de apel la Curte. În termen de 30 de zile de la așigarea în comună.

În caz de fraudă hotărârea comisii se poate apela și de procurorul tribunalului în termen de 6 luni de la așigare. Acetate comisii vor lucra la reședința tribunalului pentru locuitorii domiciliati în orașul de reședință și la judecătoriile de ocol pentru cei domiciliati în ocolatele respective.

Un regulament va determina modul de funcționare a acestor comisii.

Art. 7. — Cetățenii români din Dobrogea Nouă se vor bucura de toate drepturile civile și politice prevăzute de legea țării, cu excepțiunile cuprinse în legea de față.

O lege ulterioară va stabili asupra reprezentanților în Parlament a locuitorilor din Dobrogea Nouă.

Art. 8. — Locuitorii cari au devenit cetățeni români pot dobândi imobile rurale numai în teritoriul anexat.

Românii de origine pot dobândi imobile rurale în acest teritoriu, chiar dacă n'au obținut recunoșterea.

Art. 9. — Presa este liberă. — «Citește de presă vor fi judecate de tribunale ordinare cu drept de apel la Curte. În împrejurări grave se va putea ordona și arestarea preventivă.

Sunt permise întrunirile publice cu caracter liniștit și fără armă, cu îndatorire pentru organizatori de a înștiința pe administratorul plăși în comunele rurale, poliția în cele urbane, arătând persoanele cari compun birourul.

La orice întrunire va avea dreptul să asiste și un delegat al administratorului de plasă sau al poliției, care va putea să dizolve întrunirea atunci când s'ar amenința, sub orice formă, ordinea publică.

Dreptul de asociatiune se va exercita sub controlul justiției.

O declarație arătând scopul asociatiunii, modul de organizare, numele membrilor și mijloacele pentru realizarea scopului se va face la parchetul tribunalului local.

Dacă nu s'ar face această declarație sau dacă scopul ce urmărește sau mijloacele ce s'ar întrebuiștia ar fi contrarii ordinii publice, asociția va fi dizolvată printr'o ordonanță a parchetului tribunalului local.

Asociațiile existente se vor conforma acestei dispozițiuni în termen de trei luni de la data promulgării acestei legi.

Cei ce vor contraveni la vreo din îndatoririle prevăzute în acest articol se vor pedepsi cu închisoarea de la 15 zile până la 3 luni.

Societățile comerciale sunt supuse dispozițiunilor codului de comerț.

Art. 10. — Instrucțiunile în școlile publice primare este gratuită.

Art. 11. — Comitetele școlare cari administru școlile publice înainte de anexiune rămân desființate.

Averile școlilor publice cari au fost administrate de aceste comitete până în momentul anexiunii, afară de pământurile rurale trec sub administrațiunea Casei școlilor și veniturile lor rămân destinate școlilor respective.

Art. 12. — Cheltuielile privitoare la salariile personalului didactic din școlile publice rămân în sarcina Statului.

Art. 13. — Toate cheltuielile de întreținere, precum și de reparație și de construcție ale școlilor primare rurale vor fi în sarcina comunelor.

Comunele vor fi datorate să prevadă aceste sume în bugetele lor.

În caz contrariu ministrul instrucțiunii publice le va înscrie din oficiu.

Ministrul Instrucțiunii publice și Casa școlilor vor putea acorda subvențiuni comunelor cari vor fi în imposibilitate să subvie singure la aceste sarcini.

Art. 14. — Comunitățile confessionale recunoscute ca persoane morale, precum și particularii pot deschide școli particulare numai cu autorizarea ministrului instrucțiunii și rămânând sub controlul acestuia.

Art. 15. — Un regulament de administrație publică va reguila tot ce privește învățământul public și particular din Dobrogea Nouă.

Art. 16. — Religionea creștină-ortodoxă a Statului român este religionea dominantă și în noul teritoriu.

Libertatea conștiinței este absolută. Libertatea tuturor cultelor este garantată, întrucât manifestarea lor exterioră nu este contrarie legilor țării și ordinii publice.

Județele din Dobrogea Nouă fac parte din eparhia Dunării-de-Jos. Se în însă județul *Brăila* de la această eparhie, alipindu-se la eparhia *Buzăului*.

Art. 17. — Arhiepiscopul locotenent al eparhiei Dunării-de-Jos va avea reședința permanentă în orașul Constanța.

Art. 18. — Plata personalului bisericilor ortodoxe și a cheltuielilor necesare pentru întreținerea cultului se vor face de administrațiunea Casei bisericii.

Art. 19. — Toate legile, regulamentele și dispozițiunile azi în vigoare privitoare la biserica creștină ortodoxă a Statului român se vor aplica și bisericilor din Dobrogea Nouă.

Art. 20. — Personalul și întreținerea principalelor moschee și anume câte una din orașele: *Turcucaia*, *Siliștra*, *Calliacra*, *Balcic* și *Cavarna* vor fi în sarcina administrațiunii Casei bisericii. Tot administrațiunea Casei bisericii va face plata salariilor și a cheltuielilor celor doi muftii din *Siliștra* și *Calliacra*.

CAP. III

Organizarea administrativă

Art. 21. — Fiecare județ se administruază de un prefect.

Fiecare plasă va fi administrată de un administrator de plasă.

Fiecare comună urbană sau rurală are un primar, pe lângă care va funcționa la comunele urbane un secretar, iar cele rurale un notar.

Fiecare sat are un cărmuitor sătesc.

Art. 22. — Prefectul este numit prin decret regal după propunerea ministrului de interne.

El este reprezentantul întregului guvern și stă sub ordinile directe ale ministrului de interne.

Prefectul este ajutat în îndeplinirea atribuțiunilor sale de un director de prefectură, care se numește cu decret regal și are aceleași drepturi și îndatoriri pe cari i le conferă legea țării.

Art. 23. — Prefectul are toate drepturile și îndatoririle ce i sunt conferite prin legile și regulamentele în vigoare în restul țării.

Pe lângă acestea, el are dreptul de control asupra mersului tuturor serviciilor publice din județul său, afară de justiție și armată, putând suspenda orice lucrare sau măsură luată, cu îndatorirea de a raporta de îndată ministrului respectiv și celui de interne.

Actele și măsurile luate de jandarmii rurali în materie de poliție administrativă nu sunt socotite ca acte militare.

Art. 24. — Vânzarea și purtarea armelor, precum și întrebuințarea materialelor explozibile nu se poate face fără aprobarea prefectului.

Un regulament de administrație publică va dezvoltă dispozițiunile acestui articol, fixând pedepsele pentru contraveniții, cari se vor putea întrece pe cele de simplă poliție.

Armele purtate fără autorizare se vor confiscă, iar magazinele de vânzarea armelor ce se vor înființa fără autorizare vor fi închise.

Art. 25. — Administratorul de plasă are drepturile și îndatoririle pe cari i le conferă legea pentru organizarea comunelor rurale și administrațiunea plășilor, legile și regulamentele în ființă în restul țării, precum și acelea ce i se mai atribuie prin legea de față.

El este numit prin decret regal.

Condițiunile de admisibilitate, stabilitate și măsurile disciplinare sunt aceleași ca cele prevăzute pentru administratorii de plasă din restul țării.

Actualii subprefecți cari intrunesc condițiunile de admisibilitate prevăzute de legea pentru organizarea comunelor rurale și administrațiunea plășilor se mențin ca administratori de plasă.

Ei vor dobândi stabilitatea dacă în termen de 6 luni de la punerea în aplicare a prezentei legi vor trece examenul de aptitudine și capacitate prevăzut de art. 210 din legea comună rurală din 1903.

Se exceptează de la această dispozițiune aceia cari au trecut examenul în ultimii 3 ani.

Art. 26. — Fiecare plasă are cancelaria sa, la care va funcționa un secretar-ajutor al administratorului și un copist-archivar.

Secretarul-ajutor se va recruta dintre absolvenții școlilor de notari, iar în lipsă dintre absolvenții de gimnaziu, și unii și alții având cel puțin doi ani practica de notari sau de secretari de administrație de plasă.

Copiișii-archivari trebuie să fi absolvit cel puțin cursul învățământului primar.

Art. 27. — Secretarul ajutor expediază lucrările curente în limitele delegațiunii ce i se va da de administratorul plăși cu aprobarea prefectului.

Prefectul la caz de nevoie, poate da secretariatului-ajutor și alte delegațiuni speciale de serviciu.

Art. 28. — Primarii comunelor urbane neregeditate, primarii comunelor rurale și cărmuitorii sătești stau sub ordinile directe ale administratorului de plasă.

Cărmuitorul sătesc îndeplinește sub controlul primarului și al notarului în sarcinile ce i sunt date de acestia în limitele atribuțiunilor lor cu aprobarea prefectului.

Cărmuitorul sătesc este agent de poliție. În caz de flagrant delict el este dator să anunțe pe primar și pe șeful postului de jandarmi, luând măsurile necesare la dispozițiunea autorităților pe faptuitorii și corpurile delictului.

Satul nevând un sfat al său, cărmuitorul nu va fi chemat la ședințele consiliului comunal.

Art. 29. — Urmărirea prefectului înaintea justiției pentru infracțiunile comise

în exercițiul funcțiunii nu se poate face decât prin încuviințarea prealabilă a consiliului de miniștri.

Administratorii de plasă, polițai și primarii comunelor urbane pentru asemenea infracțiuni nu vor fi urmăriți decât după prealabila autorizare a ministrului de interne.

Pentru infracțiuni comise afară din exercițiul funcțiunii, funcționarii de orice rang se vor urmări după dreptul comun.

Despre consiliul de prefectură

Art. 30. — Se înființează pe lângă fiecare prefectură un consiliu consultativ compus în modul următor:

- Prefectul județului, președinte;
- Președintele consiliului județean;
- Primarul comunei de reședință;
- Protocolul județului;
- Muftul;
- Administratorul financiar;
- Inginerul județului;
- Medical primar al județului;
- Medical veterinar al județului;
- Revizorul școlar;
- Inspectorul agricol;
- Inspectorul industrial;
- Avocatul Statului;
- Inspectorul domeniilor;
- Inspectorul silvic.

Art. 31. — Acest consiliu se întrunește la prefectură cel puțin odată pe săptămână și ori de câte ori prefectul găsește de cuviință.

Art. 32. — Consiliul își dă avizul asupra regulamentelor întocmite de autoritățile administrative, județene și comunale, precum și asupra ordonanțelor cari emană de la aceleași autorități, afară de celele relative la poliție și siguranța generală; asupra bugetelor comunelor urbane și rurale; asupra construcțiunilor de lucrări, precum: școli, biserici, primării, drumuri, etc., precum și oricărei alte chestiuni de ordin administrativ, economic sau cultural, asupra cărora prefectul îi va cere avizul.

El dă avizul și asupra programului general de lucrări întocmit de prefect, conform art. 57.

Art. 33. — Secretarul consiliului județean, sau un șef de birou desemnat de prefect, va îndeplini funcțiunea de secretar al consiliului de prefectură.

Despre instituțiunile județene și comunale

Art. 34. — În fiecare județ se înființează un consiliu județean, cu aceleași atribuțiuni ca și în țară cu excepțiunile prevăzute în legea de față.

Art. 35. — Consiliul județean se compune din 15 membri.

Ministrul de interne, după propunerea prefectului, numește 5 membri, dintre cari pe președintele consiliului.

Celalți 10 membri se aleg după normele prevăzute mai jos.

Art. 36. — Colegiul electoral pentru alegerea consiliului județean se compune din delegațiunile consiliilor comunale urbane și rurale.

În acest scop consiliul comunei urbane de reședință delegă 4 consilieri; consiliile comunelor urbane neregeditate delegă câte 3 consilieri, iar consiliile comunelor rurale delegă câte 2 consilieri.

Art. 37. — Delegații consiliilor comunelor urbane și rurale se întrunesc la ziua fixată prin decret regal la reședința județului în localul desemnat prin publicațiunea făcută de prefect și proced la alegerea din sânul lor a celor 10 consilieri județeni.

Decretul regal va fixa data la care consiliile comunale vor desemna pe delegații lor cu cel puțin 10 zile libere înainte de alegere.

Alegerea se efectuează în conformitate cu dispozițiunile legii de procedură electorală.

Lista electorală a colegiului va fi înaintată de președintele tribunalului sau locuitorul său cu cel puțin 3 zile înainte de alegere. Până atunci primarii comunelor urbane și rurale vor depune tribunalului, sub luare de dovadă, deliberațiunile consiliilor relative la desemnarea consilierilor alegători.

Primarii cari nu vor îndeplini această îndatorire vor fi destituiți și supuși unei amendă de la 300—1.000 lei, care se va pronunța de tribunal în mod defini-

tiv. Cu aceeași pedepză se vor pedepsi primarii cari vor neglija de a convoca în regulă consiliul pentru desemnarea consilierilor alegători.

Art. 38. — Membrii consiliilor comunale cari, chemați în regulă, nu se vor întruni fără motiv legitim pentru desemnarea consilierilor alegători, vor fi pedepsiți în mod definitiv cu amendă de la 50—200 lei de către judecătoria respectivă.

Art. 39. — Veniturile județelor sunt aceleași pe care le au județele din țară; ele se vor fixa de consiliile județene.

Se vor percepe până la 4 zecimi adiționale asupra tuturor dărilor directe către Stat și până la 3 zecimi pentru bugetul drumurilor.

Art. 40. — Nici o încheiere a consiliului județean nu se poate pune în lucrare de cât după aprobarea prefectului.

Art. 41. — Atribuțiunile delegațiunii județene se îndeplinesc de prefect.

Art. 42. — Consiliile județene au sunt competente a se ocupa de cât cu chestiunile privitoare la județul lor și cu cari au fost sesizate de prefect.

În ședința fiecărei sesiuni ordinare ele au dreptul să adreseze Regelui prin o deputațiune expunerea tuturor nevoilor, îmbunătățirilor și plângerilor județului.

Acastă facultate se dă consiliilor județene din teritoriul anexat până la regularizarea reprezentării lui în sânul Parlamentului.

Art. 43. — Prefectul poate autoriza pe secretarul consiliului județean ca să dea curs lucrărilor curente. Acastă delegațiune nu poate să treacă peste 10 zile.

Art. 44. — Fiecare comună urbană sau rurală se administruază de către un consiliu comunal.

Primarul se numește de ministrul de interne după propunerea prefectului, pentru comunele urbane de reședință și direct de către prefect pentru toate celelalte comune.

Funcționarii publici nu pot fi numiți primari.

Art. 45. — Cărmuitorul sătesc se numește de către prefect.

Art. 46. — Numărul consilierilor comunali din comunele *Siliștra* și *Calliacra* este de 15, din cari 5 sunți de prefect; la comunele urbane neregeditate 9 consilieri, din cari prefectul numește 3; iar la comunele rurale 7, din cari prefectul numește 2.

Art. 47. — Sunt alegători comunali toți cetățenii români în vârstă de 21 ani impliniți, cu o reședință de cel puțin 6 luni în comună, cari știu citi și scrie, sau care plătesc o dare cât de mică către Stat sau comună, sau sunt legalmente dispensați de plata ei.

Art. 48. — Listele electorale se vor alcătui conform legii pentru întocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale.

Luarea științei de carte se face la întocmirea listelor electorale și la judecarea apelurilor:

a) Direct de către alegătorii înaintea primarului, a judecătorului de ocol sau a tribunalului;

b) Prin certificate și diplome de studii;

c) Musulmanii vor putea face dovada și prin certificate date de hagi.

Primele liste electorale comunale vor fi alcătuite însă după listele de naționalitate de către o comisiune compusă pentru comunele urbane reședitate de județ din directorul prefecturii, administratorul financiar sau delegatul său, sub președinția președintelui tribunalului sau magistratului ce îl înlocuiește; iar pentru comunele urbane neregeditate și pentru comunele rurale, din administratorul de plasă, preceptorul circumscripției, sub președinția judecătorului de ocol respectiv.

Dovada științei de carte se va face de această dată în modul arătat mai sus înaintea comisii.

Art. 49. — Alegerile consilierilor județeni și comunali urbane și rurale se vor face în săle un singur colegiu și pe scrutin de listă.

Votarea se va face astfel: fiecare alegător vine cu buletinul său scris sau imprimat, închis și lipit și îl înmânează președintelui, care îl introduce în urna unică admisă pentru scrutin.

Pentru toate aceste algeri candidaturile sunt scutite de formalitatea prezentării.

Buletinele de vot, vor avea dimensiunile 1/2 cm.; culoarea lor va fi verde;

ele vor purta în loc de numele județului și data alegerii cuvintele „Buletin de vot”.

Pentru ca alegerea să fie valabilă, numărul votanților trebuie să fie cel puțin egal cu o treia parte a alegătorilor înscrși pe liste; orice fracțiune de număr din această a treia parte nu se va ține în seamă.

Când nu se prezintă treimea alegătorilor, se va procedea la o nouă convocare a colegiului electoral.

Va fi proclamată aleasă de la primul scrutin, lista care va fi întrușit cele mai multe voturi.

În caz de parțialitate decide sorțul, tras de președintele biroului.

Art. 50.—Birourile pentru alegerea de consilii județene și comunale urbane vor fi prezitate de judecătorii tribunalei, afară de judecătorii de instrucție și la neajungerea de judecătorii de ocoale din județul respectiv.

El vor fi desemnați de către primul-președinte sau de către președintele tribunalului, prin tragere la sorți în prezența publică, față fiind ministrul public, potrivit dispozițiilor lor. În art. 7 din legea procedurii electorale.

Serviciul de secretar îl vor îndeplini greșierii și ajutoarele lor, iar la neajungerea acoritorii desemnați de primul-președinte sau președintele tribunalului.

În caz de împiedecare a secretarului, președintele biroului va putea delega să-l înlocuiască pe unul din alegătorii cu știință de carte al colegiului.

Birourile electorale pentru alegerea consiliilor comunale rurale se vor prezita de judecătorii de ocoale, ajutoarii lor sau stagiarii, având ca secretar pe notarul comunii, iar la lipsa-i pe un alegător cu știință de carte al colegiului, desemnat de președintele biroului.

Alegerile se vor face pe grupe, în caz când numărul magistraților este mai mic de cinci al comunelor unde urmează să se facă alegerea.

Grupule de comune se vor fixa de către judecătorii de ocol respectivi, punându-se într-o urnă numele judecătorilor, iar în altă urnă un număr egal de bilete conținând numărul comunelor grupate.

Fiecare magistrat va prezida succesiv la interval de câte 2 zile, alegerile comunelor din grupul său, în ordinea înscrării lor pe biletul legii la sorți.

Când alegerile se fac pe grupe, zilele la care operațiunile electorale vor avea loc în fiecare comună nu se vor arăta în decretul regal pentru convocarea colegiilor, ci se vor anunța prin publicațiuni făcute la timp la localul primăriei de către judecătorul de ocol.

Art. 51.—Prefectul, dacă găsește conform intereselor locale, poate, în comunele cu populațiune mixtă, să fixeze numărul consilierilor ce fiecare conferiune sau aglomerație de origine deosebită are să aleasă.

Acest număr se va trece la publicațiunea de convocarea colegiului electoral.

Art. 52.—Deliberațiunile consiliilor comunale pentru cari legile în vigoare nu cer aprobarea unei autorități superioare nu devin executorii decât după aprobarea prefectului pentru comunele urbane și aprobarea administratorului de plasa pentru comunele rurale.

Art. 53.—Veniturile comunelor sunt cele din restul țării.

Art. 54.—Județele și comunele urbane și rurale vor contribui la cheltuielile necesare pentru instalarea și întreținerea serviciilor publice, la acoperirea părții personalului și a materialului.

Cuantumul subvențiilor se va stabili prin decret regal după avizul consiliului de miniștri.

Sumele prevăzute astfel din oficiu în bugetul comunelor urbane și rurale se vor vărsa lunar la casa județului și or donanțarea lor se va face de prefect.

Art. 55.—Primarii comunelor urbane pot fi suspendați de prefect, iar primarii comunelor rurale și cărmătorii sătești de către administratorii de plasa.

Suspendarea lor nu pot trece de 10 zile.

În caz de suspendare se va delega un consilier comun al care va exercita atribuțiunile primarului.

Art. 56.—Revocarea primarilor comunelor urbane se va face de către ministrul de interne la urma raportului prefectului; revocarea primarilor comunelor rurale, precum și a cărmătorilor sătești se va face de prefect.

Art. 57.—Prefectul județului, cu avizul consiliului de prefectură, va întocmi un program general de lucrări, ce se va executa stă de județ cât și de comunele urbane în curs de 5 ani. Se vor indica și mijloacele pentru realizarea lucrărilor.

Asupra acestui program își vor da avizul consiliul județean și consiliile comunale respective; el nu va deveni executoriu decât după aprobarea consiliului de miniștri.

La expirarea celor cinci ani un nou program se va întocmi cu gaze luni înainte de punerea lui în aplicare și cu îndeplinirea acelorși formalități.

Primul program se va întocmi, la punerea în aplicare a acestei legi, de către prefect, cu avizul consiliului de prefectură și cu aprobarea consiliului de miniștri.

În cursul perioadei de executare nu se poate aduce nici o modificare și nu se pot executa lucrări neprevăzute la program, decât pentru cazuri de forță majoră, și atunci cu aprobarea consiliului de miniștri.

Dispozițiuni tranșitorii

Art. 58.—Dacă veniturile județene și

comunale nu vor fi îndeplănite pentru acoperirea cheltuielilor, consiliile județene și comunale pot cere și alte venituri, cari pentru a putea fi percepute urmează să fie aprobate în primii trei ani dela punerea în aplicare a acestei legi prin decret regal, după avizul consiliului de miniștri, iar după expirarea acestui termen de Corpurile legiuitoare.

Art. 59.—La punerea în aplicare a acestei legi se vor institui la fiecare comună urbană sau rurală câte o comisiune interimară.

La comunele urbane comisiunea se va compune din cinci membri, din cari un președinte și un vice-președinte; la comunele rurale din trei membri, din cari un președinte.

Art. 60.—Comisiunile interimare ale comunelor urbane se numesc prin decret regal; celelalte vor fi numite de prefect.

Art. 61.—Președinții comisiunilor interimare sunt dispensați de condițiunea de a fi alegătorii în comună.

Art. 62.—Comisiunile interimare instituite la punerea în aplicare a legii, vor avea toate atribuțiunile ce legile în vigoare și legea de față conferă consiliilor comunale.

Ele vor funcționa până la constituirea noilor consilii comunale.

Art. 63.—Bugetele pentru exercițiul 1914—1915 se vor întocmi pentru județe de către prefectii respectivi, cu aprobarea ministrului de interne.

Pentru același exercițiu prefectii vor stabili și zecimile de perceput.

CAP. IV.

Organizarea judecătorească

Dispozițiuni generale

Art. 64.—Toate legile civile, penale, comerciale, legea pentru autentificarea actelor, aceea a timbrului și înregistrării, precum și legile relative la organizarea, competența și administrațiunea justiției vor fi aplicabile și în Dobrogea Nouă cu modificările arătate în această lege.

Art. 65.—Toate actele judecătorești și toate petițiunile și orice alte acte ce se vor prezenta de părți instanțelor judiciare din Dobrogea Nouă urmează să fie scrise în limba română.

Traducerea actelor scrise în limba turcă și bulgară de cari s'ar servi părțile se poate face și de către translatorul instanțelor judecătorești, atestând pentru conformitate.

Judecătorii de ocoale

Art. 66.—În fiecare județ din acest teritoriu se înființează ocoale judecătorești, compuse:

În orașe din întregul oraș sau din părți din oraș, la cari la trebuință se vor alege și comune rurale după întindere și populațiune;

În afară din orașe, din comunele rurale alăturate;

În fiecare ocol se înființează o judecătore.

Art. 67.—Numărul, întinderea ocoalelor și reședințele judecătorilor se vor determina la punerea legii în aplicare prin un decret regal, în urma avizului consiliului de miniștri.

Modificările lor ulterioare nu se vor putea face decât prin lege.

Art. 68.—Judecătorii de ocoale se compun din câte un judecător, un ajutor de judecător sau stagiar, unul sau doi greșieri, unul sau mai mulți translatori pentru limba turcă și bulgară, un registruar-arhivar și unul sau mai mulți copisti, după trebuință.

În comunele rurale funcțiunea de translator pe lângă judecătorul de ocol va putea fi îndeplinită de către translatorul primăriei.

Art. 69.—Competența, funcționarea și modul de a judeca al acestor judecătorii sunt determinate prin legea judecătorilor de ocoale din 30 Decembrie 1907 și prin regulamentul pentru punerea în aplicare a acestei legi, precum și prin legea pentru modificarea unor articole din legea de organizare judecătorească, promulgată la 10 Aprilie 1913.

Art. 70.—Dispozițiunile art. 9 și 10 din legea judecătorilor de ocoale din 1907, relative la localurile judecătorilor și la înțelegerea lor, sunt aplicabile și în Dobrogea Nouă, chiar dela data aplicării prezentei legi.

De asemenea mobilierul judecătorilor de ocoale rurale este în sarcina județului.

Tribunalele de județe

Art. 71.—În orașele de reședință ale fiecărui din cele două județe din Dobrogea Nouă se înființează câte un tribunal de județ.

Circumscripțiunea fiecărui tribunal are aceeași întindere ca și circumscripțiunea administrativă a județului.

Art. 72.—Județele sunt datoare să procure localurile necesare pentru tribunale și întreținerea lor.

Mobilierul, încălțatul și iluminatul acelor localuri sunt în sarcina județelor.

Art. 73.—Fiecare tribunal se compune din un președinte, trei judecători, un soțleant, un greșier, mai multe ajutoare de greș, din cari unul va fi arhivar, doi sau mai mulți translatori, cunoscând atât limba

turcă cât și cea bulgară, un registruar, mai mulți copisti, după trebuințele serviciului, și un telal.

Fiecare tribunal va avea mai mulți a-proș și oameni de serviciu.

Unul din judecătorii tribunalului va fi delegat prin decizie ministerială să îndeplinească și funcțiunile de sindic, având ca secretar-arhivar pe unul din ajutoarele de greș delegat de președintele tribunalului.

Art. 74.—Unul din judecătorii tribunalului este numit judecător de instrucție. El va avea și un greșier.

Ministerul public de pe lângă fiecare tribunal se compune din un procuror și un substitut.

Cancelaria parchetului va avea un secretar și un copist, de va fi nevoie.

Art. 75.—Aceste tribunale au aceeași competență ca și tribunalele din țară și vor funcționa și judeca conform dispozițiunilor din legile de organizare și după regulile de procedură în vigoare în România.

Ele vor mai judeca în primă instanță toate crimele și delictele cari după legile țării sunt de competența Curții cu jurați, observând cu privire la judecata lor regulile de procedură în materie corecțională.

Când acuzatul nu va avea apărător i se va numi unul din oficiu.

Instrucțiunea crimelor se va face conform titlului II, capitolul I din procedura penală.

Pentru judecarea crimelor tribunalul va fi compus din trei judecători.

Art. 76.—Pe lângă fiecare tribunal, în scopul îndeplinirii actelor de procedură și urmărire și a altor însărcinări ce li s'ar da prin legi, vor funcționa un șef de portărei și unul sau mai mulți portărei, după trebuință.

Cancelaria corpului de portărei se compune dintr'un secretar, mai mulți agenți pentru îndeplinirea procedurilor, unul sau mai mulți copisti după trebuință, și un camerier.

Atribuțiunile portăreilor și modul lor de funcționare sunt cele prevăzute de legea de organizare judecătorească și de regulamentul de administrație publică pentru serviciul portăreilor din țară.

§ 1.—Tribunalele mahometane

Art. 77.—Pentru afacerile dintre mahometani relative la organizarea familiei, la puterea părintească, la căsătorie, la divorț și la succesiunile ab intestat se înființează în orașele Silistra, Bazargic, Tulcea și Balic câte un tribunal mahometan care judecă conform legilor și uzurilor musulmane.

Circumscripțiunea fiecărui din acele tribunale se va determina prin un decret regal.

Art. 78.—Tribunalele mahometane se compun dintr'un cadiv și localități, numit de ministrul justiției prin decizie.

Taxele ce se percepeau după legile musulmane rămân destinate.

Hotărârile acestor tribunale vor fi redactate în limba română.

Pentru acest scop va fi pe lângă fiecare tribunal câte un greșier, numit de ministrul justiției, dintre persoanele competente și care să cunoască bine atât limba turcă și bulgară, cât și cea română.

Pentru afacerile dintre mahometani, și arătate la art. 77 din prezenta lege, părțile implicate pot de comun acord să supue și aceste afaceri jurisdicțiunilor ordinare, cari le vor judeca după legile și uzurile musulmane.

În ce privește actele stării civile pentru mahometani, ele se vor îndeplini cu paza formelor prevăzute de dispozițiunile regulamentului actelor de stare civilă în vigoare în țară, aprobat prin decretul regal No. 4.874 și publicat în „Monitorul Oficial” din 11 Iulie 1913.

Art. 79.—Un regulament va stabili modul cum tribunalele mahometane își vor exercita atribuțiunile lor, precum și procedura de urmat atât înaintea acestor tribunale, cât și înaintea tribunalelor mahometane din Tulcea și Constanța.

Curtea de apel

Art. 80.—Se înființează în orașul Constanța o Curte de apel, a cărei circumscripție teritorială va cuprinde județele Tulcea, Constanța, Dristior și Calliacra. Județul Tulcea va continua a depinde un an după promulgarea legii de față tot de Curtea de apel din Galați.

Art. 81.—Această Curte se compune din 1 președinte și 7 consilieri.

Sedinele Curții se țin cu minimum 3 judecători și maximum 5.

Pentru acest număr Curtea va avea 2 consilieri mai mult, din care unul i se va încredința funcțiunea de procuror general, iar celuilalt funcțiunea de inspector judecătorec.

În materie criminală, inspectorul judiciar respectiv va putea completa Curtea la trebuință.

Art. 82.—Parchetul Curții se compune din un procuror general și un procuror de acție.

Art. 83.—Greta Curții se compune din un greșier, unul sau mai mulți ajutoari de greș, un translator pentru limba turcă și bulgară, un arhivar, un registruar și copisti, iar cancelaria parchetului se compune din un secretar și după trebuințele serviciului, un ajutor și copist.

Pentru serviciul Curții se vor numi a-proșii și oamenii de serviciu trebuincși.

Art. 84.—Curtea de apel din Constanța în materie civilă, comercială și corecțională are aceeași competență și atribuțiuni și judecă după aceeași legi și procedură cași celelalte Curți apelative din țară, cu excepțiunile arătate în prezenta lege.

Ea mai judecă în ultim resort și apelurile ce va fi primită contra sentințelor tribunalelor mahometane.

În acest caz se vor aplica legile și uzurile musulmane.

Curtea de apel din Constanța judecă asemenea în ultima instanță crimele și delictele poliției și de presă cari după legile țării sunt de competența Curții cu jurați, săvârșite în județele Dristior și Bazargic, observând însă cu privire la judecata lor regulile de procedură în materie corecțională.

Pentru judecarea crimelor Curtea va trebui neapărat să se constituie în completul ei de 5 judecători.

Când acuzatul nu va avea apărător i se va numi unul din oficiu.

Art. 85.—În caz de cesarea unei decizii dată asupra crimelor și delictelor prevăzute la art. 84, sau în caz de strămutare, procesul se va trimite în judecata unei alte Curți de apel, care va judeca afacerea, observând regulile prevăzute în această lege.

Dispozițiuni speciale

Art. 86.—Nimeni nu va exercita profesiunea de avocat în Dobrogea Nouă dacă, pe lângă celelalte condițiuni prevăzute de legea corpului de avocați din 10 Martie 1907, nu va obține și autorizațiunea ministrului de justiție. Această autorizație va putea fi refuzată, fără nici o arătare de motive.

Autorizațiunea nu se va putea retrage de către Curtea de apel printr'o încheiere dată în camera de consiliu după cererea ministrului de justiție și aculându-se avocatului și ministrul public.

Prin derogare de la dispozițiunea de mai sus, ministrul justiției poate da autorizație să exercite profesiunea de avocat numai la instanțele judecătorești din Dobrogea nouă și avocaților titrați cari înainte de anexiunea profesau în acea parte avocatura și cari, în conformitate cu legea de anexiune au devenit cetățeni români.

Dovedirea condițiunilor cerute unor asemenea avocați se va face cu acte atașate cererii adresate în acest scop ministrului de justiție.

Avocații din țară cari pledează în mod întâmplător înaintea instanțelor din Dobrogea Nouă nu au nevoie de autorizațiune prevăzută mai sus.

Art. 87.—Atribuțiunile consiliului de disciplină și dreptul de a aplica pedepse disciplinare prevăzute de legea corpurilor de avocați din țară aparțin instanțelor judiciare locale în ce privește pe avocații autorizați de ministrul justiției de a profesa obișnuit avocatura în Dobrogea Nouă.

Atribuțiunile consiliului de disciplină în ce privește pe avocați cari își au domiciliul în orașul de reședință se exercită de către tribunale, iar pentru ceilalți se exercită de către judecătoria ocolului respectiv.

Cărțile de judecată și sentințele tribunalului date în această materie disciplinară sunt supuse apelului înaintea Curții de apel din Constanța.

Dreptul de apel în contra hotărârilor date în asemenea cazuri aparține numai celui condamnat. Termenul de apel va fi de 15 zile, socotite pentru cel prezent dela pronunțare și pentru cel judecat în lipsa dela comunicare, care se va face pe cale administrativă.

Deciziunea Curții va fi supusă recursului în termen de 15 zile socotite în modul arătat mai sus.

Recursul se poate face numai de avocatul condamnat.

Termenul de recurs este suspensiv de executare.

În toate cazurile procedura înaintea tuturor instanțelor judecătorești este scutită de orice taxă de timbru.

În această materie hotărârile se dau fără drept de opoziție.

Toate aceste hotărâri se trec într'un registru special.

În urma comunicărilor făcute de justiție, președinții tribunalelor vor încheia un tablou de toți avocații cari au obținut autorizațiunea de a pleda și cari domiciliază în județul respectiv, notându-se pedepsele disciplinare ce se vor aplica fiecăruia.

Art. 88.—Instrucțiunea în materie disciplinară va fi secretă.

Sedințele toate instanțele va fi secretă. Nu se va putea libera copii decât de pe sentințele definitive prin care s'a pronunțat interdicțiunea de a profesa.

§ 2) Dispozițiuni tranșitorii

Art. 89.—Toate procesele cari la data promulgării legii de față s'ar afla pendente la tribunalele Dristior și Calliacra se va judeca tot de acele tribunale, chiar dacă după dispozițiunile legii judecătorii de ocoale vor fi de competența acestora. În asemenea cazuri tribunalul de județ judecă în primă și ultimă instanță.

Procesele pendente înaintea tribunalului Dristior și acelor pendente înaintea tribunalului Calliacra, în ce privește acțiunile, în ce privește apelului, se vor judeca de acele tribunale, conform competenței teritoriale ce aveau în momentul încheierii acțiunii sau apelului, chiar dacă în aplicarea art. 1 din această lege circumscripțiunea județului se va fi schimbat.

Art. 90.—Apelurile introduse la Curtea de apel din Galați în contra tribunalelor Tulcea și Constanța până la punerea în aplicare a legii de față se vor judeca tot de acea Curte.

Tot astfel se va procedea și cu apelurile corecționale și cu afacerile criminale cari se vor găsi trimise parchetului

lui general sau Camerei de punere sub acuzare.

Art. 91.—Distribuțiunea bușară a personalului judecătorec și administrativ înfiinșat prin această lege este cea fixată prin statul de mai sus, care face parte din lege.

Indemnitatea prevăzută în acest stat nu va fi supusă nici unei rețineri.

Art. 92.—La punerea în aplicare a prezentei legi, membrii Curții de apel din Constanța și membrii parchetului din acea Curte vor presta jurământul înaintea Curții de apel din București.

Celalți magistrați înaintea tribunalului Ilfov.

Dacă aceste instanțe vor fi în vacanță, jurământul se va depune înaintea magistratilor delegați, conform art. 195 din legea organizării judecătorești.

Gădil și greșierii tribunalului mahometan vor presta jurământul înaintea președintelui tribunalului respectiv.

Art. 93.—Se recunoaște valabilă organizarea judecătorească instituită prin decizie ministerială de justiție din 12 Octombrie 1913; ea își va produce toate efectele legale dela acea dată până la punerea în aplicare a legii de față.

Art. 94.—Toate infracțiunile penale săvârșite înainte de 12 Octombrie 1913 nu vor fi pedepsite decât dacă erau considerate ca infracțiuni de lege bulgară.

Art. 95.—Cășătorile efectuate în Dobrogea Nouă înainte de promulgarea acestei legi, conform legilor bulgare, sunt valabile.

Art. 96.—Toate prescripțiunile în care la data de 28 Iunie 1913 sunt suspendate de drept dela acea dată până la 1 Noembrie 1913.

Intervalul de mai sus nu se socoteste în calculul termenelor cari după legile de procedură bulgară, erau în curs la data ocupațiunii.

Art. 97.—Toate actele juridice încheiate în intervalul de mai sus și pentru cari legea românească prevede îndeplinirea unor anumite condițiuni de formă sunt valabile dacă s'a satisfăcut formele legii bulgare.

Art. 98.—Se recunoaște calitatea de persoană morală tuturor societăților cari aveau această calitate la data ocupațiunii.

Guvernul este însă în drept să le retragă această calitate printr'un decret regal.

Art. 99.—Societățile comerciale din Dobrogea Nouă, existente în momentul ocupațiunii, sunt obligate a se conforma dispozițiunilor codului nostru de comerț în ce privește depunerea, transcrierea, afișarea și publicarea actului constitutiv.

Societatea nu este legal constituită, dacă în termen de șase luni dela data promulgării acestei legi nu va fi satisfăcut formalitatea de mai sus.

Art. 100.—Secursalele sau reprezentanțele societăților al căror sediu principal este în țară străină nu vor putea funcționa decât cu autorizarea guvernului dată în condițiuni prevăzute de codul de comerț, art. 237 și următorii.

Secursalele sau reprezentanțele cari vor fi funcționând la data promulgării acestei legi sunt îndatorate a se conforma acestei dispozițiuni și a cere autorizarea guvernului în termen de trei luni dela promulgarea acestei legi.

Art. 101.—Societățile pe acțiuni cari au sediul în Bulgaria sau în altă țară și cari la data ocupațiunii aveau secursale în teritoriul anexat vor putea continua operațiunile lor sub rezerva obținerii în termen de șase luni dela promulgarea acestei legi a autorizațiunii prevăzute de art. 244 din codul com.

Art. 102.—Se acordă comercianților și societăților comerciale din noul teritoriu, pentru a și îndeplini formalitățile cerute de legea înscrerii firmelor din 31 Maiu 1913, un termen de șase luni cu începere dela promulgarea prezentei legi.

Art. 103.—Pedepsele cari priveau pe locuitorii din Dobrogea Nouă, pronunțate de instanțele bulgare și neexecutate și cari nu sunt prevăzute de legea noastră penală, vor fi transformate în pedepsele prevăzute în legea română pentru faptele săvârșite.

Transformarea se va pronunța de Curtea de apel din Constanța în prezența publică după cererea procurorului general sau a părții interesate și cu citarea celui condamnat.

Art. 104.—În interval de trei luni dela promulgare prezentei legi, primarii tuturor comunelor din Dobrogea Nouă sunt îndatorati să încheie procese-verbale constatatoare de toate nașterile, căsătoriile și înecăriile din viață întâmplăte în comunele lor dela ocupațiune și până la 1 Februarie 1914 și netrecute în registru.

Aceste procese verbale, semnate de primar și de doi martori vor fi înaintate tribunalului respectiv care, pe baza constatărilor făcute și cu citarea martorilor și a părților interesate, dacă va fi nevoie, va ordona oferului de stare civilă să facă eventualele mențiuni.

Primarii cari nu se vor conforma dispozițiunilor de mai sus vor fi pasibili de penalitatea prevăzută de art. 30 din codul civil.

Art. 105.—După promulgarea legii de față, judecătorii de ocol vor trimite de urgență tribunalului respectiv toate doarele privitoare la tutele cari după legile noastre sunt de competența acestora.

(Urmarea în numărul viitor)